

Akademiden tamamen ayrılmış bir bina, kapısı haftanın muayyen günlerinde açık... Kapının sağındaki çeşmeden bir yorgunluk suyu içtikten sonra, merdivenleri yavaş yavaş çıktım. Kimse çıkmıyordu, bana arkadaş nereye gidiyorsun demiyordu. Biraz sonra büyük bir salon kapısının önünde durdum. İçerde: Ortada büyük bir masa, başında meşhur turakeş Bay İsmail Hakkı yanındaki iki bayan talebeye bir iş gösteriyordu. Karşı köşede güzel bir sedir. Ve önünde büyücek bir masa. Sedire hafif yanlanmış hattat Bay Ahmet Kâmil Akdik, önündeki kalemlemlerle oynuyor. Bu hali muhayelesinde yeni bir eser yarattığını pek bariz şekilde gösteriyordu.

Kendilerini « Gençlik » namına ziyarete geldiğimi söyleyince gayet samimi bir şekilde beni karşıladılar. İlk önce gazetemiz hakkında benden biraz malûmat aldıktan sonra suallerime cevap vermeğe başladılar:

— Hakiki Türk karakterlerini almış yazı hangi asırdan itibaren başlar?

— Önce asıl yazı ne vakit başlamıştır onu söyleyeyim de ondan sonra sıra ile gidelim:

Asıl yazı hurufu muttasıla üzerine yazılan yazıdır ki bu en eski Türk yazısıdır. Bu yazı küfîler zamanından itibaren başlar. Bize asıl yazı bu küfîden geçmiş ve Bayazıt II zamanına kadar eski şeklini muhafaza etmiş. Bayazıt II'nin gayreti ile hattatların şeyhülhattatı olan Amasyalı Hamdullah efendinin uzun uzun çalışmasıyla müstahsem bir surette iblâğ edilmiştir. Ondan sonrada zamanımıza kadar aynı şekilde gelmiştir. Bu mustakil bir Türk milletin mustakil yazısıdır..

— Osmanlı yazısının, Şelçuk Türklerinin yazısının ve daha eski zamanlarda karakteristik hususiyetleri nelerdir?

— Osmanlı yazısının karakteristik hususiyeti, hurufu muttasıla üzerine yazılmasıdır.

Şelçuklar ve daha eski devletlerde aynı hurufu muttasıl üzerine yazmışlardır.

— Yazı ile tezhip üstadı olarak tanımadığımız kimler vardır?

— Hali hazırda yazı yazanlar malûmdur. Yoksa gördüğünüz veya rast gele işittığınız, eline kalemi alan her kimse hattat ve tezhipçi sayılmaz. Bu san'atın ne kitabı ve nede başka bir vasıtası vardır. Bu ancak ve ancak hocadan intikal eden bir meslektir...

— Son zamanlarda akademi tarafından neşredilen kitaplar için fikriniz nedir?

— Bu hususî olarak yazılmış bir şey olmayıp, derme çatma, şuradan buradan toplanan bir kaç şeyle meydana getirilmiş eserlerdir.

— Oğlunuz Şeref Akdikin ressam olması için sizmi teşvik ettiniz, yoksa kendisini arzu etti?

— O kendi istidadıdır. Benim teşvikim değildir. Bu mesleğe girdiğinde şunu söyledim « Oğlum alelade bir ressam olur san hiç heveslenme zira geçinemezsin. » Şimdiki halde fena bir ressam sayılmaz. Hem daha gençtir de. Avrupa imtihanını kazanıp gittiğinde, çok iyi bir şekilde geleceğini ümit ederdim. Fakat . . . Çocukların başlarında müfettiş yokki. Var... Var amma, müfettiş Almanyada bizim talebeler Pariste. Kendi çalışmasıyla olan iş bu kadar olur...

— Türk Hat sanatının idame edileceğini umuyormusunuz?

— Bu öyle bir yazı ki herkes bilir fakat hiç kimse bilemez.

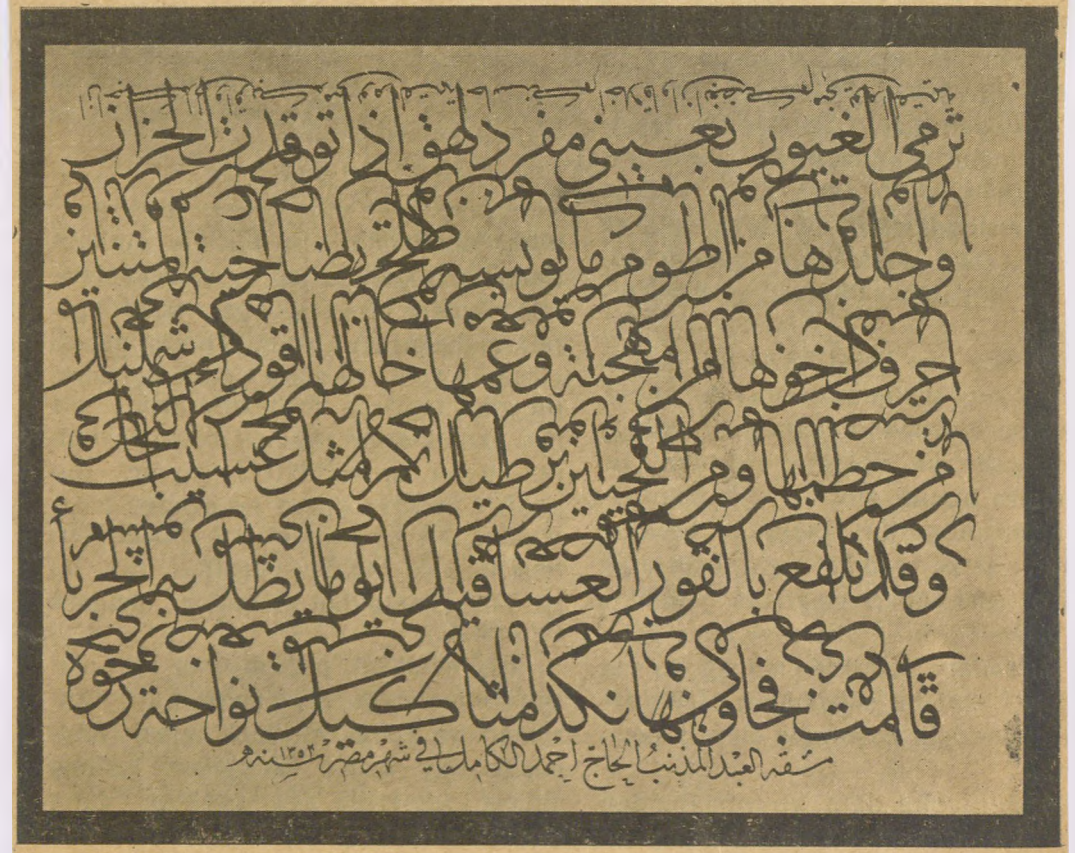
Bir Türk Sanatı : Tezhip

Bu yazının hareke, nokta V. S. gibi şeylerin değişmesiyle, bunun okunmasında değişir. Onun için idamesi hakkında yalnız şunu söyleyebilirim: Bu günkü üç dört üstadın ortadan kalkmasıyla bu san'atta ölür. Bu gün tahvilât gibi kıymeti olan bu san'atın idamesi için yalnız ve bir tek çaresi çalışmak ve yetiştirmek lâzımdır. Şu ufak beyitide söyleyeyim de o zaman bu yazının ne olduğunu daha iyi anlarsınız:

Ümmi tabiata kapılır sade ruhlere
Hüsnü hattın nükâtını yazıp çizen bilir

Değerli san'atkârın içten gelen bu samimiyeti, kendisinin mesleğine nekadar bağlı olduğunu göstermeğe kâfidir sanırım. Hayatı müddetince yazı yazarken eli titreyecek diye, alkol ve bugibi meşrubatı ağzına koymayan bu san'at üstadını, bir saat kadar kendi düşüncesinden ayırarak (Gençlik) için yorduğundan özür dileğimde, bana genç nesle kudretinin yettiği kadar her şeyi fedadan çekinmeyeceğini söylerken, göğsü kabarıyordu...

Alâeddin ÖREN

Hattat Kâmil AKDİK'in meşhur bir eseri.

